

prima instanță - Șt. Niță
instanța de apel - N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

06 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:
Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Gheorghe Scrifos în interesele Companiei "Ourimon Venture LTD",
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania "Ourimon Venture LTD" și Compania "Dorwan Management LTD" împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Compania "Ourimon Venture LTD" și menținută hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 08 mai 2014.

c o n s t a t ă

La 13 decembrie 2012, Compania "Ourimon Venture LTD" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, Compania "Ourimon Venture LTD" a indicat, că la 13 noiembrie 2012 a încheiat cu BC "Victoriabank" SA contractul nr. 535 privind prestarea serviciilor de brokeraj pe piața valorilor mobiliare corporative.

Conform prevederilor pct. 1.2 al contractului, clientul solicită, iar brokerul se angajează să efectueze tranzacții cu valori mobiliare din contul și în interesul clientului în conformitate cu legislația ce reglementează piața valorilor mobiliare și prevederile contractului.

Astfel, la 26 noiembrie 2012, Compania "Ourimon Venture LTD" a dat brokerului ordinul nr. 01 privind cumpărarea în baza ordinului limită valori mobiliare a emitentului SA "Asito" cu codul MD140TIS1008 în valoare de 46516 unități cu prețul valorilor mobiliare a câte 10,43 lei.

La fel, menționează că în aceeași zi, Compania "Ourimon Venture LTD" a dat brokerului ordinul nr. 02 privind cumpărarea în baza ordinului limită valori mobiliare a emitentului SA "Asito" cu codul MD140TIS1008 în valoare de 697729 de unități cu prețul valorilor mobiliare a câte 10,43 lei.

Tranzacția respectivă urma să fie finisată la data de 29 noiembrie 2012. Însă, la data respectivă, brokerul a informat despre imposibilitatea efectuării tranzacției din motiv că de către Comisia Națională a Pieței Financiare la 28 noiembrie 2012 a fost adoptată ordonanța nr. 49/1-O.

Prin ordonanța respectivă, Comisia Națională a Pieței Financiare în baza art. 9 al. (1) lit. h) al Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 182 din 12 noiembrie 1998, a dispus suspendarea clearingului și decontărilor la tranzacțiile bursiere din 26 noiembrie 2012 cu valorile mobiliare emise de Compania Internațională de Asigurări "Asito" SA pînă la rezultatele examinării materialelor.

Consideră că ordonanța nr. 49/1-O emisă de Comisia Națională a Pieței Financiare este ilegală, emisă contrar prevederilor legii și încălcarea procedurii stabilite, din care considerente urmează a fi anulată din următoarele considerente.

Avînd intenția de a efectua tranzacția cu valorile mobiliare prin intermediul pieței bursiere, Compania "Ourimon Venture LTD" a încheiat un contract cu BC "Victoriabank" SA broker pe piața valorilor mobiliare.

În scopul procurării valorilor mobiliare la data de 23 noiembrie 2012, brokerului au fost transmise mijloace bănești necesare pentru efectuarea unor eventuale tranzacții.

La 26 noiembrie 2012, Compania "Ourimon Venture LTD" a dat brokerului două ordine privind procurarea valorilor mobiliare. La 29 noiembrie 2012, atît sumele bănești transmise de companie pentru încheierea tranzacției, cît și valorile mobiliare care urmau a fi achiziționate, au fost blocate la broker prin ordonanța nr. 49/1-O.

Astfel, Compania nu poate dispune nici de sumele bănești destinate procurării valorilor mobiliare, nici de aceste valori mobiliare. Or, suma de 634984 dolari SUA transmisă brokerului este una foarte importantă pentru Companie, fapt care poate duce la achitarea sancțiunilor pentru neonorarea obligațiilor contractuale față de parteneri.

La fel, menționează că ordonanța contestată nu conține enumerarea circumstanțelor, care ar putea justifica aplicarea restricțiilor de către Comisia Națională a Pieței Financiare. De asemenea, în ordonanță nu este specificat termenul pentru care este dispusă suspendarea clearingului și decontărilor la tranzacțiile bursiere cu valorile mobiliare emise de Compania Internațională de Asigurări "Asito" SA, fapt ce poate duce la încălcarea drepturilor Companiei pe un termen nelimitat.

Totodată, invocă faptul că deciziile Comisiei Naționale a Pieței Financiare se adoptă la ședințele consiliului de administrație. Însă, la data de 28 noiembrie 2012 ședința Comisiei Naționale a Pieței Financiare nu a avut loc, fapt ce rezultă și din informația oficială de pe pagina web, conform căreia ședințele Consiliului de administrație au avut loc la data de 23 noiembrie 2012 și 30 noiembrie 2012.

Ca urmare, consideră că ordonanța contestată a fost adoptată fără respectarea procedurii stabilite de legislația în vigoare.

La 29 noiembrie 2012 a fost depusă cererea prealabilă, care a rămas fără nici un răspuns.

Compania "Ourimon Venture LTD" solicită anularea ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 49/1-O din 28 noiembrie 2012.

Ulterior, Compania "Ourimon Venture LTD" a depus cerere suplimentară.

În motivarea cererii suplimentar, a menționat că în rezultatul acțiunilor ilegale ale Comisiei Naționale a pieței Financiare, Compania a fost lezată în drepturile sale și nu a

avut posibilitatea de a executa obligațiunile sale contractuale față de Compania "Tottenham Management LTD" ce rezultă din contractul de livrare din 22 octombrie 2012 și ca urmare fiind nevoită să achite ultimei clauza penală în mărime de 310000 dolari SUA la 04 februarie 2013.

Solicită încasarea de la Comisia Națională a Pieței Financiare a prejudiciului material în mărime de 310000 dolari SUA echivalentul în lei moldovenești la momentul executării hotărârii (f.d. 35-36 Vol. I).

La 17 aprilie 2013, Compania "Ourimon Venture LTD" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale a Pieței financiare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii, Compania "Ourimon Venture LTD" a menționat că la data de 14 februarie 2013 de către Comisia Națională a Pieței Financiare a fost emisă ordonanța nr. 6/8-O, prin care a fost dispusă blocarea în registrul deținătorilor de valori mobiliare emise de Compania Internațională de Asigurări "Asito" SA a conturilor personale nr. 189061 și nr. 189062 până la soluționarea litigiului în cadrul instanței de judecată.

Consideră ordonanța menționată ilegală din următoarele considerente.

Drept motiv pentru emiterea ordonanței, constituie adresarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată privind invalidarea tranzacțiilor bursiere din 25 noiembrie 2012 și 24 decembrie 2012 cu valorile emise de Compania Internațională de Asigurări "Asito" SA.

Menționează că legislația în vigoare nu prevede ca temei pentru blocarea în registrul deținătorilor de valori mobiliare a unor conturi personale, adresarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare în instanța de judecată cu o cerere privind invalidarea tranzacțiilor cu valori mobiliare. Prin urmare, ordonanța a fost adoptată în lipsa unui temei legal.

Astfel, Comisia Națională a Pieței Financiare își atribuie competența puterii judecătorești și depășește atribuțiile sale, aplicând la decizia sa măsuri de asigurare a acțiunii înaintate în instanța de judecată.

Necătfind la faptul că unicul temei pentru emiterea ordonanței, pîrîtul invocă adresarea sa în instanța de judecată, ca temei legal figurează prevederile art. 9 al. (1) lit. h) și n) ale Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 192 din 12 noiembrie 1998, conform căruia Comisia Națională are dreptul în scopul protejării drepturilor investitorilor și ale publicului larg și în cazul încălcării legislației privind valorile mobiliare, să suspende amplasarea valorilor mobiliare și circulația lor la bursa de valori și pe piața extra bursieră, clearingul și decontările la tranzacții, să monitorizeze circulația valorilor mobiliare în țară.

Prin urmare, consideră că ordonanța nu conține referire la careva circumstanțe care a-r putea fi calificate drept încălcarea drepturilor investitorilor sau ale publicului larg. De asemenea, ordonanța nu conține enumerarea acțiunilor Companiei prin care ar fi fost încălcate prevederile legislației în vigoare privind valorile mobiliare.

La fel, a invocat că Compania "Ourimon Venture LTD" este proprietarul legal și dobînditor de bună-credință a pachetului de acțiuni ale Companiei Internaționale de Asigurări "Asito" SA, iar prin emiterea ordonanței contestate, are loc atingerea dreptului Companiei la protecția proprietății, fiind în imposibilitate de a dispune de valorile mobiliare care îi aparțin.

Compania "Ourimon Venture LTD" solicită anularea ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 6/8-O din 14 februarie 2013.

Prin încheierea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 06 decembrie 2013, au fost conexate într-o singură procedură pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de "Ourimon Venture LTD" împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la anularea ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 49/1-O din 28 noiembrie 2012 și cererea de chemare în judecată depusă de "Ourimon Venture LTD" împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la anularea ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 6/8-O din 14 februarie 2013.

La 17 aprilie 2013, Compania "Dorwan Management Limited" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, Compania "Dorwan Management Limited" a menționat că prin ordonanța Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 6/8-O din 14 februarie 2013, s-a dispus blocarea în registrul deținătorilor de valori mobiliare emise de Compania Internațională de Asigurări "Asito" SA a conturilor personale nr. 189061 și nr. 189061 pînă la soluționarea litigiului în cadrul instanței de judecată.

Consideră ordonanța menționată ilegală din următoarele considerente.

Conform art. 9 al. (1) lit. h) și n) ale Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 192 din 12 noiembrie 1998, Comisia Națională are dreptul în scopul protejării drepturilor investitorilor și ale publicului larg și în cazul încălcării legislației privind valorile mobiliare, să suspende amplasarea valorilor mobiliare și circulația lor la bursa de valori și pe piața extra bursieră, clearingul și decontările la tranzacții, să monitorizeze circulația valorilor mobiliare în țară.

În partea motivată a ordonanței contestate nu sunt expres specificate circumstanțele care cad sub incidența acestei norme legale.

Însă, după cum rezultă din textul ordonanței, unicul temei pentru emiterea ordonanței, a constituit adresarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată împotriva Companiei "Dorwan Management Limited" privind invalidarea unor tranzacții bursiere, motiv care nu este prevăzut de legislație.

La 21 februarie 2013, a fost depusă cererea prealabilă, care însă a rămas fără răspuns.

Compania "Dorwan Management Limited" solicită anularea ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 6/8-O din 14 februarie 2013.

Prin încheierea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 25 martie 2014, au fost conexate într-o procedură unică pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania "Ourimon Venture LTD" împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la anularea ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 49/1-O din 28 noiembrie 2012 nr. 6/8-O din 14 februarie 2013 cu cererea de chemare în judecată depusă de Compania "Dorwan Management Limited" împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la anularea ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 6/8-O din 14 februarie 2013. (f.d. 135 Vol. I).

Prin hotărîrea Judecătorei Centru municipiul Chişinău din 08 mai 2014, au fost respinse cererile de chemare în judecată depuse de Compania "Ourimon Venture LTD" şi Compania "Dorwan Management Limited".

La 05 iunie 2014, Compania "Ourimon Venture LTD" a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii Judecătorei Centru municipiul Chişinău din 08 mai 2014 (f.d. 245-246 Vol. I).

La 05 iunie 2014, Compania "Dorwan Management Limited" a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii Judecătorei Centru municipiul Chişinău din 08 mai 2014 (f.d. 247 Vol. I).

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 25 iulie 2014, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Compania "Ourimon Venture LTD" şi Compania "Dorwan Management Limited", acordîndu-le termen pînă la 10 octombrie 2014 pentru prezentarea apelurilor motivate (f.d. 250 Vol. I).

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 11 noiembrie 2014, a fost restituită cererea de apel depusă de Compania "Dorwan Management Limited" din motivul neprezentării apelului motivat (f.d. 13-14 Vol. II).

Compania "Dorwan Management Limited" a depus cerere de alăturare la apelul declarat de Compania "Ourimon Venture LTD" (f.d.18-21 Vol. II).

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 20 ianuarie 2015, care a fost respins apelul declarat de "Ourimon Venture LTD" şi menţinută hotărîrea Judecătorei Centru municipiul Chişinău din 08 mai 2014.

La 19 martie 2015, avocatul Gheorghe Scrifos a declarat în interesele Companiei "Ourimon Venture LTD" recurs împotriva deciziei instanţei de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanţei de apel şi hotărîrea primei instanţe cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acţiunea Companiei "Ourimon Venture LTD" să fie admisă.

Avocatul Gheorghe Scrifos, în motivarea recursului a menţionat că instanţa de apel a aplicat eronat normele de drept material.

De asemenea, a reiterat că conform art. 9 al. (1) lit. h) al Legii privind Comisia Naţională a Pieţei Financiare nr. 192 din 12 noiembrie 1998, Comisia Naţională a Pieţei Financiare este în drept în scopul protejării drepturilor investitorilor şi ale publicului larg şi în cazul încălcării legislaţiei privind valorile mobiliare, să suspende amplasarea valorilor mobiliare şi circulaţia lor la bursa de valori şi pe piaţa extra bursieră, clearingul şi decontările la tranzacţii.

Astfel, Comisia Naţională a Pieţei Financiare este în drept să stabilească restricţiile prevăzute de legislaţie doar în scopul protejării drepturilor investitorilor şi ale publicului larg şi doar în cazul încălcării legislaţiei privind valorile mobiliare.

Deci, consideră că actul administrativ care stabileşte restricţii, aplicarea cărora este condiţionată de existenţa obiectivă a unor circumstanţe în mod obligatoriu trebuie să conţină lista acestor circumstanţe.

Or, atît ordonanţa nr. 49/1-O cît şi ordonanţa nr. 6/8-O nu conţin enumerarea circumstanţelor, care ar putea justifica aplicarea restricţiilor de către Comisia Naţională a Pieţei Financiare, fapt ce denotă că actul administrativ contestat contravine prevederilor legislaţiei în vigoare.

Cu atât mai mult că în ordonanțele contestate se face referire doar la normele de procedură ce reglementează drepturile comisiei, în lipsa unor referiri la normele materiale încălcate, fapt ce denotă că intimatul a aplicat restricții în mod arbitrar, fără să existe încălcare obiectivă a normelor materiale.

Totodată, menționează că în ordonanțele contestate nu este specificat termenul pentru care este dispusă suspendarea clearingului și decontărilor la tranzacțiile bursiere cu valorile mobiliare emise de Compania Internațională de Asigurări "Asito" SA.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei instanței de apel din 20 ianuarie 2015, a fost recepționată de reprezentantul recurentului la 04 februarie 2015, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 38 Vol. II).

Astfel reprezentantul recurentului s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Gheorghe Scifos în interesele Companiei "Ourimon Venture LTD", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, accesul la un tribunal în aspectul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale cuprinde și condițiile în care poate fi atacată o hotărâre a unor instanțe de fond (Guerin versus Franța).

Totodată, acest drept nu este absolut, iar marja de apreciere aparține statului. Cu referire la caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că dreptul recurentului de acces la un tribunal în aspectul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu este afectat.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către avocatul Gheorghe Sclifos în interesele Companiei "Ourimon Venture LTD" ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către avocatul Gheorghe Sclifos în interesele Companiei "Ourimon Venture LTD" se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari